

Mnogo se je že pisalo o nalogah in dolžnostih, katere nalaga vojna našemu ženstvu. Velike so te naloge in skoro se zdi, da so preogromne za šibka ženska ramena. Za vzgled pa si vzemimo naše možejunake; ne strašijo se žrtv, katere prinaša vojska v svojem krvavem znamenju. Dolžnost naša, dolžnost ženstva je torej, da posnemamo te neustrašene moše. Sicer ne moremo služiti ljubljani domovini s tem, da bi sukale orožje; naš prostor je drugje, drugje se rabijo naše moči.

Kaj ne, predrage, me nočemo zaostajati zadaj, kadar nas kliče domovina. Skažimo se vredne hčere naše mile Slovenije. In ko se bodo vračali naši junaki-zmagovalci, ovenčani z vencem lovorike, ko bo domovina prosta vseh sovražnikov, tedaj, žene in dekleta, ali se vam ne bo širilo srce ponosa in zavesti da ste tudi ve po svojih močeh pripomogle k zmagi? Kako bi mogle sicer pogledati v oko tem junakom, ako bi sedaj, sredi dela, omagale? Nikakor! Me hočemo sodelovati, tudi me hočemo biti deležne onega sladkega občutka, da smo storile svojo dolžnost.

Domovina sme zahtevati vsako žrtv. Može in fantje so prisegli zvestobo cesarju in domovini. Kje je tisti, kateri bi te prisega ne držal? Nigav vrstah naših mož, naših borilcev. Vedno hite neustrašeno, pogumno naprej, vedno polagajo nove žrtve na oltar domovine.

Vera, upanje in ljubezen, kdo ne pozna teh lepih sestic? Se ena naj se jim pridruži, zlasti sedaj v vojnem času. Verujemo v Boga, v njegovo previdnost in dobroto, kajti, kdor veruje, bo zveličan. Zaupajmo v boljše bodočnost; ljubimo našo rodno zemljo, ne zapuščajmo je v času, ko potrebuje pomoči nas vseh. In zdaj pride četrti sestrica, zvestoba. Predrage! Naši možje so prisegli zvestobo cesarju. Komu pa ste jo prisegle ve? Ali ne onim mučencem, ki trpe tam na tujem, ki krvave svojo srčno kri, ne samo za domovino, temveč tudi za nas vse? Tukaj se dotaknem točke, o kateri bi boljše bilo, da bi se je ne bilo treba dotakniti. Same ste že gofovo brale ali slišale, kako žalostne posledice prinaša vojna z ozirom na nekatere — ne na vse, Bor obvaruj — ženske. Moramo in hočemo napovedati boj tej kugi, ki se pogubljivo razširja po celim sedanjem svetu.

Dobro ime je bilo slovenskemu ženstvu vedno sveta reč. Mar naj sedaj, ko nam vojna itak že vse vzame, tudi naše pošteno ime izgine? Radi par izgubljenih bitij, ki so izgubila vero v same sebe, naj nosi celo ženstvo sramotni pečat propalosti?

Varujmo se slabe družine! Star pregovor pravi, da eno gnjilo jabolko pokvari deset dobrih. Posvečujmo se delu, v delu najdemo pozabljenje, delo je zdravilo zoper slabe misli. S krepko voljo in zdravim razumom bodo premagane vse težkoče, katere nalaga vsakemu njegov poklic. Bodri naj nas zavest, da napoči čas, ko mine tudi to vojno zlo. Bodimo pa močne, da nam ne bo treba povesiti oči ob času svidenja.

ga srca ljubim, z njimi razžalil. Trdno sklenem s tvojo milostjo svoje življenje popboljšati in vse, tudi smrt rajši pretrpeti, kakor tebe svojega Boga se kdaj s kakim grehom razžaliti.

To dvoje mora obsegati molitev kesanja: prvič žalost nad gresi kot božjimi žalitvami in drugič trdni sklep, da se hočeš res popboljšati. Da ti bode res težko pri srou, kes večkrat moli prav zbrano, predno prideš na vrsto, zakaj kdor nima nobene dušne žalosti nad storjenimi gresi, njemu gresi ne bodo odpušteni. Vest izprašaj na sličen način vsak večer, pa obudi kes in boš vedno pripravljen na smrt. Kadar ni mogoče opraviti spovedi, nam že popolno kesanje dobi odpusčenje grehov. Junak skesanega srca se ne pogubi.

Sedaj pristopi k spovedi. Naj te ne moti, če ni spovednice in se moraš kje pod milim nebom spovedovati. Ko praviš svoje grehe, si misli, da jih praviš Jezusu samemu. Reci: Moja zadnja spoved je bila dne ... Na to povej vse smrtne grehe po številu. Nikdar ne reci: Večkrat sem bil pijan, dostikrat sem hudo preklinjal. To ni število. Temveč reci na pr.: trikrat sem bil pijan, vsak teden sem enkrat hudo preklinjal itd. Če nimaš smrtnih grehov, hvala Bogu, pa se spovej saj nekaterih malih grehov. Bodi odkritosrčen pri spovedi. Nič ne zakrivaj, nič ne zamolči. Sploh se ne bojiti k spovedi, če je le priložnost. Vsak dan te lahko Bog pokliče pred svoj sodni stol, zato moraš biti vedno pripravljen.

Bolnega generala, ki 40 let ni bil pri spovedi, je nagovorila strežnica usmiljenka, naj bi opravil dolgo snoved, ker je spovednik v kapelici na razpolago. General gre in ko zagleda spovednico, se ustraši in zbeži iz kapelice. Pa ravno mu pride nasproti usmiljenka in ga mlo pa resno pokara: „Vi, ki se v najhujšem boju niste bali krogelj, pa se bo-

Junake, katerih ne podere smrtonosna krogla, ne morilno jeklo, te junake bi podrlo spoznanje, da so bili izdani tam, kjer so pričakovali ljubezni in zvestobe. In če se ne povrne vsak nazaj v naše kroge, ako ga krije tuja zemlja, potem smo dolžne, da častimo njih spomin.

In ve žene, ki imate deco, odgajajte jo v krščanskem in slovenskem duhu, da postanejo enkrat iz nje dobri ljudje, vredni sinovi junaških očetov, vneti katoličani, zavedni Slovenci! V mladini leži vsa prihodnost; skrbite tedaj, ve matere, da se bode naša ljuba domovina povzdignila, da se bo delo, začeto od njih očetov, nadaljevalo v blagor naroda.

Dve prošnji ste to, kateri polagam na sree vsemu našemu ženstvu. Bodite zveste domovini, bodite pa tudi zveste možem-junakom. Ako storite to, pa boste dovolj storile.

H. Z.

## Podržavljenje ljudske šole.

V vladnih krogih na Dunaju se resno misli na to, da bi se ljudska šola podržavila. Vlada hoče dobiti v ljudski šoli večji vpliv na vzgojo otrok, a obenem pa hoče tudi odpraviti nedostatek, da po nekaterih deželah in okrajih za šolo ni bilo dovolj preskrbljeno in da so se tam pojavljali visoki odstotki analfabetov (ki ne znajo ne pisati ne čitati). Stališče vlade je razumljivo. Njej je na tem ležeče, da se domovinski čut v ljudski šoli goji mnogo bolj, kakor do sedaj. V tem oziru je bilo, tako pravijo večaki, na Avstrijskem najslabše. Povsod drugod se že v mlada srca zanaša misel skupne državnosti in ljubezen do lastne države. Pri nas pa je tudi ljudska šola trpela že pod slabimi posledicami narodnostnih bojev, kar smo narodnosti ob meji najživeje občutili. Sedanja vojska je tudi pokazala potrebo najširše vojaške izobrazbe. Ako hoče vlada z njo začeti že v ljudski šoli, je samoumevno, da mora imeti vso oblast na ljudskih šolah tudi sama v rokah. Tudi visoki odstotki analfabetov ne morejo biti nobeni vladi že iz vojaških ozirrov dovolj. Vojaška uprava hoče imeti izobraženo vojaštvo, ker z njim mnogo lažje in sigurnejše postopa.

Tudi na družabne razmere se bi novi ljudskošolski načrti ozirali. V kaki meri, ne vemo. Toda slovenski poslanci ne bodo zamudili, da pravočasno opozorijo vlado na želje, ki jih izražajo kmetje isto za letom.

Nastopila bo seveda tudi sprememba glede vzdrževanja ljudskih šol. Sedaj je tako, da morajo šole graditi, vzdrževati in razširjati občine (šolski okoliši), govoriti pa imajo okrajni in deželni šolski sveti. S preosnovo ljudskošolskih zakonitih določil bo tudi v tem oziru nastopila za kmeta ugodna sprememba.

Z narodnega stališča nimamo obmejni Slovenci, ki se ne glešamo šolske narodne samouprave, zoper podržavljenje ljudske šole popolnoma nič ugovarjati, kajti prepričani smo, da se bo državna uprava dala voditi v narodnostnih zadevah napram za državo odlično zaslužnim Slovincem od načel, ki poznajo samo strogo pravico. V drugih zadevah, ki se tičejo nameravane spremembe, pa bi bilo dobro, da bi vlada še enkrat slišala vse želje in zahteve cerkve, starišev, ljudskih slojev in kajpada tudi učiteljstva. V nemških listih se je o tem vprašanju že začelo razpravljati in koroški poslanec dr. Steinwender suče zopet pero za svoje, kmečkemu stanu prijazne nazore.

jite spovednice! General se povrne v kapelico in ko opravi sv. spoved, objame spovednika, tako je bil srečen.

Po spovedi poslušaj Jezusa, ki ti govori na srce: „Glej, ozdravljen si, nikar več ne greši, da se ti ne prigodi kaj hujšega“ (Jan. 5, 14). Opravi takoj naloženo pokoro.

2. V evangeliju današnje nedelje Jezus ni le nebeški zdravnik, temveč tudi dobri pastir, ki svoje ovčice — 5000 jih je bilo — čudovito nasiti s 5 kruhi in 2 ribama. Se čudovitejšje nasituje Jezus v sv. obhajilu naše duše, ko se nam sam daje v hrano za večno življenje. In te hrane nujno potrebuje naša duša, da ne oslabi in si ohrani nadnaravno življenje. Zato mora ob velikonočnem času pod smrtnim grehom vsak kristjan prejeti sv. obhajilo.

Slovenski junak, kaj ne, tudi ti boš porabil priliko, če se bo le ponudila, da prejmeš sv. veliko-nočno obhajilo. Saj ni večjega veselja, kot združiti se z Jezusom posebno še na bojnem polju. Ne čudimo se torej, če piše slovenski vojak z laškega bojišča: „Tukaj smo bili tako srečni, da smo se smeli udeležiti sv. maše in prejeli smo tudi sv. zakramente. Nepopisno veselje je takrat zaigralo v mojem srcu. Zajel sem iz tega novo moč in nov pogum.“ Umljivo nam je sedaj veliko veselje, ki so ga vojaki slavnega 87. pp. razodevali v svojih pismih, ko so poročali, kako so v Karpatih prejeli za lansko veliko noč sv. zakramente, kako je z njimi sam poveljnik Hossner pristopil k mizi Gospodovi.

Sprejmi sv. obhajilo s čisto vestjo in s pobožnim srcem. Lahko ti je sv. popotnica. Misli si, kako dober je Jezus, kako te ljubi, da hoče celo v svojem srcu prebivati. Bodi mu tudi ti dober in ga prejmi z največjim hrepenenjem. Po sv. obhajilu ga prisrčno

## Italijansko bojišče.

Zadnji čas so dobili Italijani od Avstrijcev še skoro vsak dan mečno po prstih. Odkar so Lahi ustavili svojo „peto ofenzivo“, so naši iztrgali Italijanom na črti severno od Gorice in na koroškem ozemlju več važnih postojank. O uspehih pri Tolminu in na Rombonu smo že zadnjič poročali.

Dne 25. marca so vdrele avstrijske čete izhodno od sedla Plöcken (blizu koroško-tirolsko-italijanske meje) v italijansko postojanko, katero so imeli Italijani zasedeno že od začetka vojske.

Dne 26. marca se je sovražnik silno a zaman trudil, da bi nam iztrgal jarke, ki smo mu jih prejšnji dan odvzeli. Uporabljal je pri napadih vedno večje število svežih čet, a uspeha ni dosegel nobenega. Boji so se ta dan razširili tudi na sosednje dele bojne fronte izhodno in zahodno od sedla Plöcken. Borba se je nadaljevala celo noč od 26. na 27. marca.

Pri Gorici so naši dne 26. marca dosegli izredno važen uspeh. Z naskokom so zavzeli celo sovražno postojanko pred severnim delom višine pri Podgori. Sinek naših čet je bil tako silen in presenetljiv za sovražnika, da se velikemu delu sovražnih vojakov ni več bilo mogoče umakniti. Tako so naši ujeli pri tem napadu 525 Lahov, med temi 13 častnikov.

Italijani so gotovo že obupali, da bi dobili kedaj Gorico v svojo last, ker so jo dne 23. in dne 24. marca zopet močno obstreževali. Sploh pa Italijani obupavajo, da bi se jim kedaj posrečilo prekoračiti dosedanje črto.

### Naša fronta ob Soči.

„Deutsches Volksblatt“ poroča: Soška fronta se začelja na jadranski obali v ponzanskem zalivu med Tržičem in Devinom, poteka sporedno z južno železnico po robu Doberdobske planote zapadno od Sela, Sv. Martina in Sv. Mihaela, prekorači z železnico, ki vodi iz Tržiča v Gorico, severno od Vrha Sv. Mihaela reko Vipavo, nato se na kratki progi oklepa soške struge in gre v pravem goriškem predmostju na desni zapadni breg Soče, obsegajoč ceste in goriški železniški most v Krmini, ob Podgori, Oslavju in Sabotinu in severno od tega, ob vznožju Sv. Gore, za enkrat prekorači Sočo, to pot proti izhodu. Tu se nadaljuje fronta tesno ob srednji Soči po robu Batske planote. Soča, ki dela tu najmočnejši ovinek proti zapadu, obliva obkrajne višine Plave in Zagore, za katere so se vršili tako vroči boji. Nedaleč od Sela se vrne fronta nazaj na zapadni breg Soče in tvori preč Tolminom razsežno predmostje, ki varuje vhod v jadransko dolino in bolnijsko železnico. Severozapadno od Tolmina so Italijani prešli preko Soče, ki se obrne tu proti severozapadu, ter so se ustavili na pobočju visokega Krasa. Mrzlega Vrha in na robu — Krna ...

### „Italijani v Gradcu in Ljubljani.“

Kako lažejo Italijani, priča naslednje pismo, ki nam ga je poslal naš naročnik Jakob Šoba iz po-

zahvali in ga prosi potrebnih milosti. Daj mu celo svoje srce, daruj mu svoje trdne sklepe in obljubi mu večno zvestobo. Ti z Jezusom in Jezus s teboj.

Slovenski junak, tako obhajaj veliko noč. Sv. zakramenti ti bodo dali moči, da boš lepo živel, se junaško vojskoval, vero ohranil in če bi Bog tako sklenil, tudi srečno umrl ali pa se zdrav povrnil v domovino. Če bo prilika na bojišču, ne zamudi je. Pokaži, da si vernega slovenskega naroda veren sin. Če ne bo prilike, pa potrpi, se vsak dan kesaj grehov, pa prejmi gotovo sv. zakramente, kakor hitro ti bo mogoče. Ako si v garniziji v ozadju ali prideš na dopust, prejmi sv. zakramente, kolikorkrat bo le mogoče, v bolnišnici pa se navadi na vsakdanje sv. obhajilo, da te nebeški zdravnik tem prej ozdravi.

Možje in mladeniči naši, ki nam branite dom, vedite, da vsa domovina gleda na vas. Žene, otroci, starši, bratje in sestre, neveste trepetajo vsak dan za vaše telesno življenje, pa v strahu so tudi za vaše dušno življenje, ker v vojski je veliko nevarnosti. Težko čakamo vašega povratka. Kakšno bo to veselje! Toda spremenilo bi se v neskončno žalost, če bi se reklo: Verem je odšel, neveren se vrača, čist je odhajal, pokvarjen in okužen prihaja nazaj. Naša domovina potrebuje po vojski vernih, poštenih in zdravih mož in mladeničev. Zato pa, junaki slovenski, snidite se gotovo za veliko noč z ljubim Jezusom pri sv. spovedi, združite se z njim v vrednem sv. obhajilu. On bo vaša moč, vaša zmaga, vaše varstvo, vaša sreča. „Vse premorem v njem, ki me močnega dela“, pravi sv. Pavel (Filip. 4, 13).

Ne pozabite nikdar besed Jezusa Kristusa, ki pravi: „Kdor je moje meso in pije moje kri, tma večno življenje in jaz ga bom obudil poslednji dan“ (Jan. 6, 55).

Fr. Sal. Gomilšek.